

СТАНОВИЩЕ

от

проф. Биянка Любчова Торньова, дп
Заместник –декан на Факултет по обществено здраве,
Медицински университет-Пловдив

Външен член на Научно жури, съгласно Заповед № РД -377/21.12.2021г. на Ректора на университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – гр. Бургас.

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.4. „Обществено здраве“, научна специалност „Социална медицина, организация на здравеопазването и фармацията“, за нуждите на ФОЗЗГ при университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – гр. Бургас, обявен в Държавен вестник, бр. 87/ 19.10.2021 г..

В конкурса участва единствен кандидат: **гл. ас. Варвара Андонова Панчева, дм**, преподавател в катедра „Рехабилитационна и морска медицина“, ФОЗЗГ при университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – гр. Бургас.

I. Кариерен профил на кандидата

Варвара Андонова Панчева придобива базова специалност „медицинска сестра“ през 1985 г. в ИПЗКССО – гр. Бургас. През 2003 г. се дипломира като бакалавър по специалността „Стопанско управление“ със специализация „Здравен мениджмънт“ в университет „Проф. д-р Асен Златаров“. По-късно завършва две магистратури: „Здравен мениджмънт“ (2009 г.) и „Управление на здравните грижи“ (2011 г.) в същия университет. През 2019 г. придобива образователната и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ във ФОЗ при МУ-София.

Професионалният си път гл. ас. В. Панчева път започва през 1985 г. като медицинска сестра. Работила е като старша медицинска сестра в ДКЦ „Ел Масри“ ООД - гр. Бургас и главна медицинска сестра на МЦ „Надежда“ 1 ООД, гр. Черноморец. От 1994 г. е назначена за преподавател в Медицински колеж гр. Бургас, а в периода 2009-2016 г. заема и длъжността заместник-директор на Медицински колеж.

През 2012 г. става асистент към катедра „Здравни и социални грижи“, а от 2020 г. е главен асистент в катедра „Рехабилитационна и морска медицина“ във ФОЗЗГ при университет „Проф. д-р А. Златаров“ - гр. Бургас.

Образователното и кариерното развитие на гл. ас. Варвара Панчева, дм несъмнено доказват, че тя притежава значителен преподавателски опит и се утвърждава като компетентен специалист в своята професионална област. Кандидатката в конкурса непрекъснато повишава своята квалификация като

преподавател и учен. Участва активно в академичния живот на ФОЗЗГ като научен секретар на ОС на ФОЗЗГ, член на ФС на ФОЗЗГ и на катедра „Рехабилитационна и морска медицина“ в Университет „Проф. д-р А. Златаров“ гр. Бургас.

Владее руски език (ниво В1/В2) и немски език (ниво А1).

Професионалната биография на кандидата в конкурса гл. ас. В. Панчева показва солиден образователен ценз и опит в сферата на здравните грижи, което напълно съответства на направлението на обявения конкурс.

II. Общо описание на представените материали за конкурса

Гл. ас. Варвара Панчева, дм е подготвила коректно и прецизно документацията за конкурса. Представени са всички необходими документи, предвидени в Закона за развитие на академичния състав в Р. България, Правилника за неговото приложение и Правилника на университет „Проф. д-р Асен Златаров“, което дава възможност за прецизна количествена и качествена оценка на цялостното академично развитие на кандидата.

III. Оценка на научните трудове на кандидата

Гл. ас. Варвара Панчева, дм участва в конкурса с общо 34 научни труда. Трудовете след защитата на дисертацията, които са обект на рецензиране, са общо 31 и са свързани с профила на обявения конкурс. Те включват:

- Монографии – 2 самостоятелни.
- Публикации и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 26 (от които 6 са самостоятелни, а в 10 е първи автор).
- Учебници и учебни помагала - 3.

В публикационната си дейност кандидатката в конкурса се изявява като единствен автор в шест публикации и първи автор в десет публикации. Останалите публикации са в съавторство. Съавторството с други колеги в част от публикациите е потвърждение за качествата на гл. ас. В. Панчева за работа в условията на интердисциплинарен екип. Прави впечатление, че разпределението на научните трудове по години е доста равномерно, което говори за целенасочено и добре планирано научно развитие на кандидата. Списъкът с публикациите е описан коректно и е приложен необходимия доказателствен материал.

Гл. ас. В. Панчева представя за рецензиране две самостоятелни монографии.

Монографията „Повишаване на здравето благополучие при пациенти със захарен диабет“ е с голяма практико-приложна значимост. Задълбочено е проучен световният практически опит по проблема и е проследено развитието и съвременните тенденции в организацията на здравните грижи при пациенти със захарен диабет. Представени са собствени проучвания за качеството на предлаганите у нас здравни грижи при пациенти със захарен диабет. Предложен е нов подход и е

проектиран модел с възможности за прилагане на комплексни и всеобхватни интегрирани грижи за постигане на по-добро качество на живот и повишаване удовлетвореността на пациентите със захарен диабет. Разработен и предложен е практико-приложен инструментариум, който включва програма за контрол на диабет; обучаваща програма за пациенти със захарен диабет и методически насоки за планиране, контрол и оценка на сестринските грижи за пациенти с диабет.

Втората монография „Насоки за усъвършенстване на болничните сестрински грижи“ е синтез на научните търсения на кандидата и богатият ѝ практическия опит в областта на здравните грижи. Представена е концепция за качество на здравните грижи, основни методи и инструментариум в сестринската практика. Изведени са нерешени проблеми в законово-нормативната уредба, касаещи организацията и управлението на сестринските грижи в болничната помощ. Дават се конкретни насоки за прилагането на иновативни методи, средства и подходи за усъвършенстване системата на организация на сестринските грижи и подобряване на тяхното качество.

Трудовете на гл. ас. В. Панчева, дм съдържат определени научни приноси за медицинската теория и практика, и покриват широка научна проблематика. Насочени са към актуални и значими проблеми в областта на здравните грижи и са изцяло по специалността на обявения конкурс. Представена е обективна и коректна справка за научните приноси в няколко водещи насоки на научноизследователската дейност, които напълно приемам. Научните приноси (научно-теоретични, научно-приложни и научно-потвърдителни) условно могат да бъдат разпределени в няколко основни области:

Промоция на здравето и профилактика на заболяванията - превенция на социалнозначими заболявания и профилактика на усложненията им, повишаване на здравната култура и здравните знания на пациентите и техните близки.

Интегрирани медико-социални грижи за хора с хронични заболявания.

III. Качество на здравните и на сестринските грижи.

IV. Качество на медицинското образование и на професионалната подготовка на професионалистите по здравни грижи.

От анализа на представените научни трудове, бих акцентирала на следните приноси свързани с **промоция на здравето и профилактика на заболяванията**. Предложени са насоки за изготвяне на Програма за превенция на диабета във връзка с липсваща на този етап Национална програма. Изработена е програма за обучение на пациенти с диабет тип 2, която е с възможности за адаптиране към нуждите на пациенти с други хронични заболявания. Споделен е опита за превенция на затлъстяването чрез здравно образование и възпитание на ученици в бургаските училища. Предложени са профилактични мероприятия и интервенции за регулиране на наднорменото телесно тегло и затлъстяването. Изследвана е информираността на пациентите с диабет относно рисковите фактори за развитие на диабетни усложнения. Направен е сравнителен анализ

на резултатите преди и след проведено обучение за повишаване на здравната им грамотност. Ползата от проведеното изследване се изразява в повишаване здравната култура, личната мотивация и отговорност за собственото здраве на пациентите.

Значими приноси са свързани с **интегрираните медико–социални грижи за хора с хронични заболявания и с качеството на здравните грижи**. Изработен и предложен е инструментариум за изследване на медико–социалните проблеми при пациенти с хронични заболявания. Изведен е модел за прилагане на интегрирани грижи за пациенти с диабет, с възможност за адаптирането му и за други хронични социалнозначими заболявания. Предложен е комплексен подход при лечението и профилактиката на диабетна полиневропатия, съчетаващ висококачествени сестрински грижи със средствата на физикалната медицина (в т.ч. таласотерапията).

В съвременните условия актуални и ценни са приносите в областта на **качеството на медицинското образование и на професионалната подготовка на специалистите по здравни грижи**. Разработени са електронни учебни материали и ресурси за обучението на студентите от специалност „Медицинска сестра“ и цялостен теоретико–практически модел за обучение на студенти и стажанти по здравни грижи с акценти върху: иновациите в организацията на учебния процес; формиране и прилагане на научноизследователски подход в обучението и при работа в мултидисциплинарен екип. Проучена е значимостта на професионалната ориентация и мотивация като основополагащи фактори за качествено обучение и формиране с оглед на пълноценната професионална реализация.

- ***Научна активност***

Гл. ас. В. Панчева, дм има 19 участия в научни форуми, от които 2 в национални и 15 в международни конгреси и конференции, което е предпоставка за популяризиране на научната ѝ продукция. Тя работи активно със студенти, като оказва научно–методическа помощ на тези, които имат желание да участват в научни форуми.

- ***Участие в изпълнение и ръководство на проекти***

Кандидатката в конкурса участва в реализацията на 14 проекта, от които 4 са национални по ОП „Развитие на човешките ресурси“ на МОН и 10 са вътреуниверситетски проекти.

- ***Отражение (цитиране) на публикациите на кандидата в националната и чуждестранна литература (публикационен имидж)***.

В справката за цитирания са представени общо 30 цитирания, от които 13 в монографии и колективни томове с научно рецензиране. Представен е необходимия доказателствен материал.

- ***Обща оценка за съответствието на кандидата спрямо задължителните условия и задължителните количествени критерии и наукометрични показатели***

По отношение на съответствието за изпълнение на минималните национални изисквания и изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – гр. Бургас от представения ми списък и доказателствен материал с научни трудове и цитирания става ясно, че гл. ас. Варвара Панчева не само отговаря, но и надхвърля изискуемия брой точки в отделните групи показатели.

Таблица 1. Минимални изискувани точки по групи показатели за научни степени и академични длъжности:

<i>Група от показатели</i>	<i>Съдържание</i>	Доцент (брой точки) Минимални национални	Доцент според правилника на университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – гр. Бургас	<i>Изпълнени Варвара Панчева (брой точки)</i>
А	Показател 1	50	50	50
Б	Показател 2	-	-	-
В	Показател 3 или 4	100	100	100
Г	Сума от показателите от 5 до 9	200	220	542,5
Д	Сума от показателите от 10 и 12	50	60	215
Е	Сума от показателите от 13 до края		20	102,8

IV. Оценка на учебно-преподавателската дейност

От представените документи е видно, че гл. ас. Варвара Панчева има повече от 25 години научно-преподавателски стаж в университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – гр. Бургас. Представената официална справка сочи висока учебна натовареност - 539 часа средно за последните три учебни години, което надхвърля значително нормативните изисквания. Водещ лектор е на 7 учебни дисциплини и осъществява упражнения по общо 9 дисциплини. Участва в обучението на студенти от ФОЗЗГ, Медицински колеж и Колеж по туризъм, като преподава в една магистърска програма, четири бакалавърски и 4 на ОКС професионален бакалавър.

Кандидатката в конкурса участва активно в обучението на стажанти и СДО във ФОЗЗГ, както и в изготвянето на над 20 учебни програми за различни ОКС и

специалности. Поканена е като гост-лектор в СУ „Иван Вазов“ - Бургас на ученици от специализирана паралелка „Извършване на термални процедури в балнеологични и други възстановителни центрове“. Участва в провеждането на обучение по здравни грижи и долекарска помощ в СПА академия Приморец.

V. Критични забележки и препоръки

Нямам критични забележки и препоръки към представения комплект документи и към преподавателската и научна дейност на кандидатката в конкурса.

Пожелавам ѝ успешно развитие на научните направления, към които е насочила изследователския си интерес.

VI. Заключение

По критериите за оценяване на кандидатите за заемане на академична длъжност „Доцент“ в университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – гр. Бургас, гл. ас. Варвара Панчева, дм отговаря на наукометричните показатели, като надхвърля значително необходимите минимални национални изисквания.

Имайки предвид гореизложеното с вътрешна убеденост гласувам положително и предлагам на членовете на уважаваното научно жури да дадат положителен вот на гл. ас Варвара Панчева, дм при присъждане на академичната длъжност „Доцент“ по научна специалност „Социална медицина, организация на здравеопазването и фармацията“, професионално направление 7.4. Обществено здраве, област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт за нуждите на ФОЗЗГ при университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – гр. Бургас.

16. 02. 2022г
гр. Пловдив

Изготвил становището:

/проф. д-р Биянка Торньова/